

УДК 728.5.012.8(045)

Сафронова О.О., к.т.н., професор кафедри,
Міщук М. С.,

Київський національний університет технологій та дизайну, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНТЕР'ЄРНОГО ПРОСТОРУ ХОСТЕЛІВ В УМОВАХ УКРАЇНИ

Анотація. В роботі визначені особливості формування інтер'єрного простору хостелів, запропонована класифікація хостелів за такими ознаками як час функціонування, принцип розміщення та ін. На основі проведеного соціологічного дослідження (анкетування мешканців київських хостелів) розроблений ряд рекомендацій щодо формування інтер'єрного простору хостелів в умовах України.

Ключові слова: хостел, інтер'єрний простір, соціологічне дослідження, простір для спілкування.

Постановка проблеми. Хостел у перекладі з англійської – гуртожиток (інакше, «дешевий готель»), тобто місце, що дозволяє в найдешевший спосіб переночувати на чистому ліжку зі сніданком і гарячим душем. Проте більшість сучасних хостелів зовсім не схожі на гуртожитки. Останнім часом все більше туристів, які не зазнають великих труднощів у грошовому відношенні, виявляють бажання зупинятися саме в хостелах, минаючи шикарні готелі. І справа тут навіть не в економії, а в душевній атмосфері сучасних хостелів, яка передбачає цікаве спілкування з людьми близькими за інтересами та нові знайомства. Більше того, організатори подібних закладів роблять все, щоб надати своїм мешканцям можливість для тісного спілкування. Цьому сприяють спеціальні кімнати (вітальні, холи), де збираються гості хостелу.

У той час, як за кордоном хостели дуже популярні, в Україні така типологія приміщень тільки починає розвиватись. За даними інтернет-порталів перший хостел Києва відкрився в 2005 році. В національному стандарті України маємо таке визначення «хостел; молодіжний готель – це готель, у якому номери, розташовані зазвичай за коридорною або блочною системою, і має умови для самостійного готування їжі та санітарно-технічні зручності на поверсі або у блоці; може організовувати харчування у закладі ресторанного

господарства» [4]. Зазначимо, що незважаючи на те, що термін «хостел» вже внесений до національних стандартів України, немає конкретних вказівок та норм, які стосуються проектування хостелів, не визначені принципи організації їх інтер'єрного простору.

Аналіз останніх досліджень Питання організації простору сучасних готелів, їх меблів, обладнання, декорування і загальних стильових рішень, аналіз світового досвіду їх проектування, докладно представлені в роботах Д.П. Айрапетова, Ю.Ф. Волкова, Г.І. Колчанова, І.Ю. Ляпінової та інших [1-4]. Ці роботи можуть стати основою методологічного підходу до проектування інтер'єру хостелів, як приміщень близької типології. В той же час безпосередньо специфіку організації простору саме хостелів з врахуванням вподобань і потреб їх мешканців, досвіду проектування, ніхто з цих авторів не розглядав, тобто рівень опрацювання теми низький.

Формулювання цілей статті. Виявити типологічні особливості сучасних хостелів, тенденції в організації їх простору; визначити особливості формування інтер'єрного простору хостелів в умовах України з урахуванням функціональних та естетичних уподобань мешканців.

Виклад основного матеріалу. Прообраз сучасних хостелів з'явився ще в 1909 р. Тоді німецький вчитель Річард Ширманн задумав по неділях здійснювати зі своїми учнями заміські прогулянки. Але учні його були дуже небагаті, і їм було складно знайти місце для ночівлі. Компанії доводилося ночувати в школах, які були вільні у вихідні дні та під час канікул. Вчитель вирішив організувати постійні місця ночівель для учнів. Річард Ширманн почав пропонувати нічліг молодим мандрівникам у школі, де він працював. Вечорами з класів забирали столи і стільці, а на підлогу клали мішки з соломою. Вранці кожен мешканець допомагав поставити всі меблі назад і вимести залишки соломи. Пізніше хостел був перенесений у замок Алтени, де і досі існує [5]. На даний час майже всі хостели об'єднані в хостельні мережі, з яких найбільшою є Міжнародна федерація молодіжних хостелів (ІУНА – International Youth Hostel Federation). Вона встановлює стандарти щодо

організації простору хостелів. Нижче наводяться дані (табл. 1), які можна розглядати як базовий мінімальний стандарт організації інтер'єрного простору для хостелів, що повинен виконуватися у всіх країнах європейського рівня.

Таблиця 1.

Базовий мінімальний стандарт для приміщень хостелів за вимогами Міжнародної федерації молодіжних хостелів

Приміщення	Головні вимоги
Спальня	Об'єм не менше 5м ³ на людину; мінімальна висота стелі - 2,5 м; мінімальна площа підлоги на ліжко (одинарне або двоярусне) - 4 м ² .
Санвузол	Один туалет на 12 чоловік (щонайменше по одному для кожної статі); одна раковина для вмивання на 6 чоловік; одна душова кабіна на 15 чоловік
Загальне приміщення	Окрема їдальня (мінімальна площа на людину - 1 м ²) бажана.
Приміщення для багажу	Всі мешканці хостелу повинні забезпечуватися шафами, що замикаються на ключ. Такі шафки можуть встановлюватися в спальнях, але більш зручним варіантом буде наявність спеціальних кімнат для багажу.

За наведеним вище стандартом, хостели діляться на три категорії класності. Велика їх частина відноситься до класу стандартних. Класом нижче – хостели, які мають певні обмеження щодо обслуговування, в т.ч. віддаленість розташування від історичного центру міста або центральних магістралей. Класом вище – хостели, що пропонують більш якісне розміщення в міському середовищі та обслуговування, причому обов'язковим є надання більшої частини із зазначених послуг: культурні програми на базі хостелу, дитячий ігровий майданчик, спортивний інвентар, пральня, шафи для одягу, стіл та стільці в кімнатах, збільшений індивідуальний простір, покращений дизайн. Бажано розміщення хостелів високого класу поблизу великих транспортних магістралей, місць відпочинку і проведення відпусток [6].

Для хостелів, що відносяться до стандартного та низького класів вимоги до дизайну інтер'єрного простору максимально спрощені. Кімнати оснащені базовим набором меблів, які задовольняють елементарні функціональні

потреби (рис. 1,2). В хостелах вище стандартного класу – приділяється увага стильовому рішенню, кольоровій гаммі та оздоблювальним матеріалам.

Типові кімнати хостелів стандартного класу

*Рис. 1. Pilgrim Hostel,
Україна, м. Івано-Франківськ*

*Рис. 2. Хостел Sky,
Білорусія, м. Мінськ*

Проведені авторами статті дослідження типологічних особливостей хостелів різних країн світу показали, що їх можна класифікувати за часом функціонування та принципом розташування, а також за *стильовим рішенням та категорією мешканців, потреби яких вони задовольняють* (табл. 2).

В залежності від часу функціонування хостели поділяються на:

- постійнодіючі;
- сезонні (тимчасові).

Сезонні хостели відкриваються в той час, коли очікується велика кількість туристів у місті. Так, наприклад, у Києві було організовано багато сезонних хостелів під час проведення Чемпіонату Європи по футболу 2012. Всі вони працювали лише у період турніру.

В залежності від принципу розташування:

- окремі споруди (автономні);
- квартири в житлових будинках (одна або декілька), в тому числі в гуртожитках (останній варіант набуває популярності в м. Києві).

Деякі хостели задовольняють потреби забезпечених мандрівників, а інші орієнтовані виключно на студентів. Крім того є еко-хостели, сімейні хостели, пляжні хостели та інші.

В європейських країнах все частіше будують окремі споруди спеціально для відкриття хостелів. В Україні хостели, що знаходяться в межах міського середовища і не віддалені від центра міста, займають переважно невелику площу в багатопверхових будинках, що зумовлено великою мірою економічними причинами.

Таблиця 2.

Класифікація хостелів за стилістикою, функціональним призначенням та категорією мешканців, потреби яких вони задовольняють

Назва	Головна особливість	Аналоги
Розкішні	Хостели зі зручностями, з окремими спальнями, басейнами, фітнес-центрами, спа.	Eco Resort Chiang Mai в Таїланді.
Хостели-вечірки	Мають бари, нічні клуби, енергійну атмосферу і, що найважливіше, там немає комендантської години.	Loky Hostel в Куско, Перу.
«Холодні»	Мають спокійну, тиху атмосферу; не подають алкоголь.	Хостел в Куенка, Еквадор.
Сімейні	Призначені, в основному для сімей; великі номери з окремими ванними кімнатами та кухнями; кімнати з іграми для дітей.	Вілла Сент-Екзюпері в Ніцці, Bay Resort на Фіджі.
Розташовані в історичних спорудах	Розташовані в історично-визначних спорудах (в'язниці, церкви, замки).	Blue Hostel в Римі, Hostel Celica в Любляні, Castle Rock Хостел в Единбурзі.
Пляжні	Розташовані на першій береговій лінії.	GekoHostel в Параті, BeachHouse в Сіднеї.
Еко хостели	Сприяють захисту навколишнього середовища.	Портленд Хоторн Хостел в Портленді
Унікальні	Мають унікальний незвичний дизайн.	Jumbo Stay Hostel, Radeka Downunder

Для того, щоб надати рекомендації до проектування інтер'єрного простору хостелів в умовах України, необхідно визначити потреби та побажання мешканців, їх вимоги до функціональності простору та естетичні уподобання. З цією метою було проведено анкетування серед мешканців таких київських хостелів, як *“Dream Hostel”*, *“Sweet Home”*, *“Olive Hostel”* і *“Yak Olimpic Hostel”*, що розташовані в житлових будинках.

За результатами обробки анкет встановлено, що жителі хостелів – це не лише студенти і малозабезпечені верстви населення. 45% опитуваних відзначили, що їх рівень доходу – середній, 10% – вище середнього, 8% – високий. Отже, в Україні, як і в інших країнах світу, хостели набувають популярності серед людей різного достатку. Тому необхідно приділити увагу різним аспектам розвитку даної типології, в тому числі і інтер'єру. Необхідно зацікавити якомога більше людей і зламати стереотип, що хостел – це дешевий гуртожиток без необхідних умов проживання.

Одна з головних особливостей хостелу – це загальна кімната, кімната для відпочинку і спілкування. Саме місце для спілкування – необхідна складова такого типу громадського житла. У таких кімнатах мешканці можуть знайомитися, спілкуватися і обмінюватися один з одним різною інформацією. Таким чином, можна відзначити комунікацію як одну з основних умов перебування. Респонденти (62%) зазначили, що вони не лише ночують у хостелі, а проводять тут значно більше часу. Тому слід приділити максимум уваги загальній кімнаті: обладнати її достатньою кількістю зручних м'яких меблів (дивани, крісла) та забезпечити цікаве дозвілля для гостей. Перевагу бібліотеці віддають 44%, далі по популярності ідуть такі варіанти, як домашній кінотеатр, настільні ігри і ігрова приставка. Жителі, які проводять в хостелі свій вільний час, а це 83%, – це люди віком від 18 до 35 років. Отже, загальна кімната повинна бути в першу чергу орієнтована саме на них. Більшу частину простору слід відвести для молоді, їх розваг. Проте необхідно не забувати про інших мешканців хостелу, тих, хто надає перевагу спокійному відпочинку. Слід знайти компромісне рішення, щоб в загальній кімнаті абсолютно комфортно себе почували люди різного віку. Наприклад, за допомогою книжкових стелажів відокремити зону для читання.

У хостелах можливі різні варіанти розміщення санвузлів. Вони можуть бути роздільними або суміжними, загальними (на поверсі) або індивідуальними (у кожній кімнаті). Звичайно, більшість мешканців надають перевагу індивідуальним.

Що стосується спальних кімнат – більшість опитуваних готові проживати з 2-3 людьми (47%) і спати на двоярусному ліжку (85%). Отже, оптимальний варіант розміщення – це кімната на чотирьох, з двома двоярусними ліжками. Щодо кольорової гамми кімнат, 43% віддають перевагу поєднанню різних кольорів і відтінків. Це логічно, адже проводити тривалий час в темній або надто яскравій кімнаті – некомфортно з точки зору психології сприйняття. Найкращим варіантом буде оформлення габаритних елементів інтер'єру в світлих кольорах з додаванням яскравих акцентів. 65% опитуваних відмітили, що для них не важливі матеріали в оформленні. Тому в цьому питанні дизайнер-проектувальник має сам зробити правильний вибір.

Висновки. Сьогодні мінімальні стандарти щодо організації простору хостелів, як готелів економ-класу з окремою їдальнею, визначаються Міжнародною федерацією молодіжних хостелів (ІУНА – International Youth Hostel Federation). Аналіз світового досвіду показав наявність значних змін в їх типології за останні десятиріччя. Запропонована класифікація хостелів за такими ознаками: час функціонування; принцип розміщення; стильове рішення та категорія мешканців, потреби яких вони задовольняють.

На основі проведеного анкетування визначений ряд вимог до формування інтер'єрного простору хостелів в умовах України:

1. Одна з головних особливостей хостелу – це загальна кімната. Визначено, що при проектуванні слід звернути особливу увагу на цю кімнату: обладнати її достатньою кількістю зручних м'яких меблів та забезпечити цікаве дозвілля для гостей різної вікової категорії.

2. Оптимальна кількість людей в спальній кімнаті – четверо. При цьому доцільно буде використати для економії простору два двоярусних ліжка.

3. Повинні бути умови для самостійного готування їжі – для цього достатньо невеликої кухні з основним обладнанням.

Перспективи досліджень. Продовження досліджень з метою розробки методичних рекомендацій щодо організації інтер'єрного простору хостелів в умовах України залежно від можливостей замовника і потреб мешканців.

Література

1. Айрапетов Д.П. Архитектурное материаловедение / Д. П. Айрапетов. - М.: Стройиздат, 1983. - 310 с.
2. Волков Ю.Ф. Интер'єр і обладнання готелів і ресторанів. - Ростов н / Д: Фенікс, 2003. - 352 с.
3. Колчанова Г.И. Интерьер современных гостиниц / Г.И. Колчанова. — М.: Стройиздат, 1971. — 127с.
4. Ляпіна І. Ю. Матеріально-технічна база та оформлення готелів і туркомплексів / І. Ю. Ляпіна, Т. Л. Ігнат'єва, С. В. Безрукова. - М.: Видавничий центр «Академія», 2004. - 256 с.
5. Музей Jugendherberge. Первый хостел в Мире [Электронный ресурс]. – режим доступа:http://bedandbike.ru/first_hostel. – с экрана.
6. Послуги туристичні. Засоби розміщення: ДСТУ 4527:2006. – [Чинний від 2006-10-01]. – 12 с. – (Національний стандарт України).
7. Хостел-стандарты международной хостел федерации [Электронный ресурс]. – режим доступа: <http://hihostels.com.ua/ru/helpful-information/2010-07-06-21-42-23>. – с экрана.

Аннотация

Сафронова Е.А., Мишук М.С., Особенности формирования интерьерного пространства хостелов в условиях Украины. В работе определены особенности формирования интерьерного пространства хостелов, предложена классификация хостелов по таким признакам как время функционирования, принцип размещения и др. На основе проведенного социологического исследования (анкетирование) жителей киевских хостелов разработан ряд рекомендаций по формированию интерьерного пространства хостелов в условиях Украины.

Ключевые слова: хостел, интерьерный пространство, социологическое исследование, пространство для общения.

Abstract

Safronova E.A., Mishchuk M.S., Features of the hostels' interior space formation in Ukrainian conditions. In the article were defined the features of the hostels' interior space formation; it is offered to add existing classification of hostels for such signs as the time functioning, the placement principle and the others. On the basis of the conducted sociological research (the survey of the residents of Kiev hostels) was developed the number of recommendations on the hostels' interior space formation in Ukrainian conditions.

Keywords: hostel, interior space, sociological research, space for communication.